

után is Vass József népjóléti miniszter fogja ellátni a miniszterelnöki teendőket és ő fog elnökölni holnap a közmunkák ügyében tartandó

főispáni értekezleten is, amelyet a miniszterelnökségi palotában fognak tartani.

Értekezleten tárgyalják a válságba jutott szegedi index ügyét.

Szeged, szeptember 17. (Saját tudósítónktól.) Beszámolt a Szeged arról az akcióról, amelyet a legutolsó napokban indítottak a szegedi szervezett munkások és amelynek az a célja, hogy az elmúlt év októberétől óta érvényben levő szegedi indexrendszert — fölmondják. Ebben az ügyben átiratot intéztek a Szegedi Munkaadók Szövetségéhez, amelyben kifejtik, hogy a mostani szegedi munkabérek nem fedezik a legszükségesebb mindennapi kiadásokat és a szegedi index lényegesen alacsonyabb a Budapesten érvényben levő indexnél.

A munkásság átiratában kifejti, hogyha a Szövetség elsősorban a nemrégben tíz százalékkal lecsökkent indexet visszaállítja 350-re, valamint ha a bérredukció addig nem következik be, míg a munkabérek el nem érik a békenívót — akkor továbbra is tartják az indexet, ellenkező esetben rövid terminusra felmondják azt és a béreket minden szakmában, illetve munkaadónál külön fogják tárgyalni.

Az átirat ügyében a Munkaadók Szövetsége szerdán délben igazgatósági ülést tartott. A sokáig elhuzódó ülésnek az lett az eredménye, hogy a szegedi munkaadók továbbra is szilárdan állnak a szegedi index alapján és bármi történjék is, ők az index alapján fogják folyósítani a hetibéreket. A Szövetségnek az az álláspontja, hogy bizonyos surlódások miatt nem lehet felborítani a tizenegy hónapja érvényben levő és bevált módszert. A

munkaadók egyébként hajlandók azoknál a szakmáknál, ahol szerintük is aránytalanul kicsi a bér, bizonyos alapbérreviszítót beállítani.

Ezt a határozatot közölték is a munkásság képviselőivel és értesülésünk szerint a jövő héten értekezletre jönnek össze a munkások és a munkaadók képviselői, amelyen megtárgyalják, hogy mit lehet csinálni a zavartalan munka és rendes fizetés biztosítása érdekében. Az értekezlet határozatáig egyébként a munkások az index alapján kapják béreiket.

A munkásság köréből azt az információt kaptuk, hogy csupán akkor tartják továbbra is az indexet, ha a levett 10 százalékos visszaadást, mivel még a 350-es indexnél is magasabb a budapesti index és ebből a bérből is csak nehezen lehet fedezni a kiadásokat, mivel az alapbérek alacsonyak. A munkásság egyébként komolyan foglalkozik az index elvetésével, mivel az a meggyőződés, hogy az index nélkül a legtöbb szegedi szakmában lényegesen magasabb béreket lehetne elérni, mint a helytelen alapon számított index-szel. Az indexből előnye a munkásnak csupán egy-két üzemben van, ez pedig nem indok arra, hogy egy alacsonyabb bérnél meg legyen kötve az összes munkások keze. Remélhető azonban, hogy a fölveendő tárgyalások folyamán meg fogják találni a kivezető utat, illetve kisebb módosítással továbbra is főt lehet tartani a szegedi indexet.

A népjóléti miniszter nem törődik a szegedi munkanélküliséggel és a szegedi házakkal.

Szeged, szeptember 17. (Saját tudósítónktól.) Többször beszámolt már a Szeged arról az érelyes akcióról, amelyet a szegedi ötmilliárdos tatarozási hitel ügyében hetekkel ezelőtt indítottak. Ebben az ügyben a legutolsó napokban egészen szokatlan és a kormánnyal kapcsolatban egészen furcsa és érthetetlen dolgok történtek. A népjóléti miniszter egy leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarához, amelyben elhárítja magát az intézkedést a hitel ügyében és ezzel rávilágít arra, hogy milyen félvállról kezeli a munkanélküliség problémáját. Az egyik percben hangos anketákat rendez és érelyes leiratokat intéz a munkanélküliség enyhítése ügyében, a másik percben, amikor tettekkel kellene megmutatni szociális érzelmeit, elhárít magáról mindent, nem törődik semmivel. Ugy látszik, hogy ettől a jelszavas „liberális” kormányzattól tettek helyett csupán állandó nagyhangú szónoklatokat lehet várni. Az ügy részletei

egyébként a következők:

Ismeretes, hogy hetekkel ezelőtt a népjóléti miniszter anketát hívott össze a munkanélküliség enyhítése ügyében, majd nemsokára a kormány el is határozta, hogy százmilliárd könnyű feltételű hitelt bocsát a háztulajdonosok rendelkezésére a Pénzügyi Központ útján, hogy végre meginduljon a házak tatarozása és így enyhíteni lehessen a munkanélküliséget. Nem tartozik ide szorosán, hogy az évad végétől alig pár hét választ el, de komoly lépések a hitel és a tatarozási munkák ügyében alig történtek. A kormánynak szándékáról akkoriban értesítették egyébként a városokat is. Amikor ez a dolog nyilvánosságra került, a Szegedi Háztulajdonosok Szövetsége összeírta, hogy kik azok, akik Szegeden részt akarnak venni ebben az akcióban, hogy részint végre kijavítsák a lerongyolódott házakat, részint pedig bizonyos munkák Szegeden is megkezdődjenek

végre. Szeptember 2-án ebben az ügyben a szegedi kereskedelmi és iparkamara értekezletet tartott, amelynek eredményeképpen felterjesztést intéztek a népjóléti miniszterhez.

A fölterjesztés kifejti, hogy Szegednek mintegy ötmilliárd korona kellene a tatarozási hitelből, amelyből a munkanélküliség lényeges csökkenése is következne. A kamara ezért kérte a minisztert, hogy a százmilliárd hitelbe vonja bele a Szegedi Háztulajdonosok Szövetségét is, hiszen nemcsak a budapesti házak tatarozása és a fővárosi munkanélküliség csökkentése fontos, hanem a vidéki is. Erre a feliratra aztán igen érdekes és igen jellemző válasz érkezett, amellyel a kormány elhárít mindent magától és elküldi a szegedi érdekelteket — máshová.

A népjóléti miniszter ugyanis válaszában kijelenti, hogy a tatarozási hitelek nem az állami hitelből utaltatnak ki, ez az akció csak a miniszter kezdeményezésére indult meg, de az összegeket a P. K. útján a nagybankok folyósítják. Így a kamara kérésével nem foglalkozhatik a miniszter, hanem menjenek a Háztulajdonosok Országos Szövetségéhez... A miniszternek tehát nem fontos, hogy mi történik a szegedi munkanélküliséggel, a szegedi házakkal. A kamarát nem is alantas szervhez, hanem egy magánjellegű egyesülethez utasítja. Próbáljanak ott szerencsét, ha ott sem sikerül, hát Szegeden tovább fognak omladozni a házak és tovább fognak kenyérért kiáltani a munkanélküli munkások száza.

Meg kell itt említeni azt is, hogy amikor ezt a választ elküldte a kormány egyik embere, ugyanakkor a kormány másik embere a főispánokat egy anketára hívta össze és az anketát tárgya — többek között — a vidék munkanélküliségének enyhítése lesz. Ezek után el lehet képzelni, hogy ezen a főispáni anketán a magyar nyelvnek milyen fényes stílusú és rétorai fognak kivágni ragyogó szónoklatokat...

A szegedi kamara azonban a miniszternek ebben a válaszában nem nyugodott meg. Ma újabb és érelyesebb hangú fölterjesztést intézett a népjóléti miniszterhez. Érelyes formában kéri a kamara a minisztert, hogy hasson oda, hogy Szegedre is kiterjessék ezt a kölcsönt és főként az ötmilliárdot a legrövidebb időn belül megkapják a szegedi háztulajdonosok, hiszen az építési szezon bevégeződésétől, az esős ősztől, a havas tél kezdetétől már alig néhány hét választ el.

Amíg majd a miniszter kegyesen válaszolni fog erre az újabb leiratra, (talán ismét máshová küldi a kamarát, hiszen a magyar népjóléti miniszternek nincs köze a magyar munkások munkanélküliségéhez), addig már rég elhasználták a százmilliárdot, addig megindul a tél hava és addig összedülnek a szegedi házak és a szegedi kenyérért kiáltó munkások már nem tudnak majd kenyérért kiáltani.

Helyszüke miatt minden elfogadható áron részletre is elad olajfestményeket Engel Lajos műkereskedése. 100

Furcsa népség.

Irta: Réti Ödön. (6)

Bite Ganci pezsgőbe mártott datolyával kínálta a nőket, most épen rajta volt a sor s Olíva mint egy egér rágicsálta le a szájához dugott villáról s közben le nem vette forró tekintetét az ifjú szeméről. A Sápadi Grófnő idegesen mozgott a helyén.

— Hegedűljön édes Pityu — szólt most Zoé. Mély és zengő hangja volt ennek a leánynak.

— Táncoljunk... táncolunk! — Válfófia kiáltotta ezt elragadtatással és örvendező helyeslés fogadta szavait. Felugráltak s egy perc múlva a fal mellett álltak az asztalok. Csörffy állt alá szorította hegedűjét, néhány erőteljes futam: mintha forgószél süvített volna végig a szobácskán s már illegetek, forogtak a párok. Bite Ganci Julcsa nénit kérte fel.

— Nem, nem! — tiltakozott Julcsa néni — nem tudom ezt a disznóságot... de azért engedte magát tovasodortatni. Rezgésbe jöttek a rengeteg csipők, széles dereka és minden porcikája hozzáidomult a bizarr, érzéki zene ütemeihez.

— Elég... elég... lihegte csakhamar, hatalmas keble félelmetesen lengett, — elég... elég — fujt, lélekzet után kapkodott, homlokáról az izzadság csermelyei indultak meg... — elég, elég... — Bite Ganci meghajolt, egy székhöz vezette, melyre aztán a megelégedés sóhajával leroskadott.

Most kiki a párjával perdült táncra. Olíva egyedül maradt. A táncolókat nézte. A Sápadi Grófnőt és mosolygott. A Grófnő tűzzel, odaadón lejtett Bite Ganci oldalán. Olíva kitar-

tóan leste az ifjú tekintetét és szemük mindig gyakran villant össze.

Változtak a párok. Bite Ganci Olivát vitte táncba. Ragyogó arccal, kéjes pillantással engedte át magát a tánc gyönyörűségének, ritmikusan ingott, hajladozott karcsú teste, érzékeny görbült, vagy merevre feszült s szeméből tűz-szikrák lobbantak táncosa szemébe.

A Sápadi Grófnőnek ökölbe szorult a keze. Elfordult. Julcsa néni mosolygott, aki homlokát törülgetve boldogan ült a helyén. A hegedű elhallgatott.

— Hogy volt, hogy volt? — kiáltott Olíva. — Hogy volt... hogy volt? — ismételte Bite Ganci.

— A hegedű újra szólt. A Sápadi Grófnő felhajtott egy pohár pezsgőt, aztán hátrálva és mintha véletlenségből történne, Bite Ganci és Olíva közé ékelte magát.

— Mit akar? — rivált rá a lány. Arca e pillanatban a feltóduló vértől feketének látszott.

A Sápadi Grófnő szembe fordult vele. — Tolvaj!

Tompa csattanás hallatszott, utána vad sikoltás. Olíva az asztalról felkapott egy kést s örült dühvel rohant az asszonyra.

A szobrász megkapta kezét. Bántó küzdelem keletkezett most az izmos férfi s a nyulánk, még fejletlen lány között. A szobrászt meglepte és zavarba ejtette a fel nem tételezett erő, mely a leány testéből kiáradt, a féktelen szilajság, mellyel karját igyekezett kiszabadítani, a villámgyors mozdulatok pillanatokig védekezésre kényszerítették. Fogait harapásra készen összecsiszorítva, ütötte, tépte, karmolta a lány, lábára taposott, gáncsolta neki, belerugott s mindezek mellett

még volt ideje, hogy a Sápadi Grófnő felé jól irányított köpéseket küldjön.

— Elég, — kiáltotta a szobrász, átnyalábolta a térdeinél s magasra emelte.

— De ilyet... — sóhajtott Julcsa néni s igaz könnyek perogtak végig arcán.

— Engedd el! — szólt Csörffy holthaloványan, egész testében remegve. Zsiráf is megszólalt.

— Elég volt a tréfából!

Zúgolódó hangok mindenfelől.

— Hopp, hopp! — kiáltott a szobrász. — Angyalhullás...

Kimerülten, félrebillent fejével, lógó karokkal állt Olíva. Megtapogatta csuklóját, megnyalazta. Félszemmel a Sápadi Grófnő felé pillantott s fáradt, alig hallható hangon megszólalt:

— Megütött?... Jól van... holnap tudja az egész város...

— Aaaa...

Zsiráf olyan hangokat hallatott, mint a malac mikor a legelőről hazafut. — Ujj... ujjii...

Olíva szikrázó szemekkel mérte végig. Csend. Bibi felkapaszkodott egy székre. — Várjanak, — szólt — én a tehenet fogom utánozni, ide hallgassanak — és ártatlan arccal gögicselni kezdett: — mú... múúú...

— Maga mert engem megütni?

— Aaaa...

— Gyerekei vannak és idejön... Cudar...

— Aaa... aaaa... — Hajashi nyertett, a szobrász az oroszán ordítását, Zsiráf a disznóölés vegyes hangjait utánozta; mindnyájan segítettek zajt csinálni, csak Bite Ganci állt komoly töprengésben, hátával eltakarva a Sápadi Grófnőt.